

идеје конституционализма, ограничавању монархијског апсолутизма и гарантовању грађанских права и слобода. Од тих докумената донетих у Енглеској на првом месту се издваја Петиција о правима (Petition of Right) од 1628. Она је имала да одржи корак са Великом повељом о слободама, и да је разради и потврди у правцу даљег сузбијања краљевске власти и јачања утицаја представничке власти оличене у парламенту. Петиција о правима истиче два битна принципа који значе ограничавање краљевског апсолутизма: прво, да краљ без сагласности Парламента не може да установљава нове порезе и други, да нико у духу Велике повеље о слободама и касније Повељом Едварда III не сме да буде ухапшен и задржан у затвору без судске пресуде, дакле суђења у законом утврђеном поступку нити уклоњен са своје земље, такође на основу законитог поступка. Други важан или чак и најважнији акт у историји уставности и заштите људских права је Закон о неповредивости човекове личности (Habeas corpus act) од 1679. такође донет у Енглеској од стране Парламента. Овај акт обезбеђује и штити личност и слободе појединца од самовоље власти-управе и судства па се с правом сматра претечом модерног кривично процесног права јер је поставио темељне принципе кривично-судског поступка. То је свакако најважнији документ о правима човека јер га штити од политичке арбитрарности и власти полиције и суда. Тако овај акт предвиђа да је шериф, чувар шерифовског затвора, помоћник чувара (или друго службено лице) дужан да лицу које хапси покаже налог суда о хапшењу и да у том налогу приликом његовог привођења лорду канцелару или суду (барону суда) наведе праве разлоге притварања или затварања.¹⁰ Лицу које је на овај начин, по законском поступку, притворено и лишено слободе (где је у налогу јасно наведено зашто се притвара односно затвара) се дозвољава да упути жалбу лорду канцелару, лорду чувару државног печата или ком судији краљевског суда за време одмора или кад суд не заседава. У осталим случајевима, службеник или његов помоћник, помоћник чувара затвора или његов заменик су дужни да у року од 24 часа приведу ухапшено лице лорду канцелару или судији барону ради спровођења поступка суђења уколико су за то надлежни. У супротном су дужни да у даљем року од два дана од привођења исто лице пусте уз јемство једног или више лица да ће се оно назначеног дана појавити пред надлежним судом, судом места где је извршено дело, ради суђења. Закон о правима (Bill of rights) од 1689. се сврстава у врхунце развоја конституционализма и међу најзначајније писане акте енглеске уставности. Он је предвидео значајна права и слободе које ће бити узор каснијим декларацијама о људским слободама